

Sygn. akt I C 349/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Inga Kukła

Protokolant: protokolant sądowy Renata Schurgacz

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2017 r. na rozprawie sprawy

z powództwa J. J.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powódki J. J. kwotę **10.198,34 zł** (dziesięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt osiem złotych 34/100) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17.07.2015 r. do dnia 31.12.2015 r., z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.616,40 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od powódki J. J. na rzecz pozwanego (...) w W. kwotę 3.979,80 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu.

I C 349/16

UZASADNIENIE

J. J. wystąpiła z pozwem przeciwko (...) w W. o zapłatę kwoty 44.423,14 z ustawowymi odsetkami od kwoty 12.000 zł od dnia 17 lipca 2015 r., od kwoty 2.423,14 zł od dnia 17 lipca 2015 r., od kwoty 30.000 zł od dnia 17 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz przyjęcie odpowiedzialności na przyszłość przez pozwanego za skutki zdarzenia.

W uzasadnieniu żądania powódka podniosła, że 8.03.2015 r. powódka uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w czeskim towarzystwie ubezpieczeń (...) Działająca w imieniu ubezpieczyciela – (...) S.A. uznała odpowiedzialność co do zasady i wypłaciła powódce odszkodowanie za uszkodzony samochód. Powódka argumentowała, że poniosła ponadto szkodę na osobie, doznając urazu głowy i skręcenia kręgosłupa w odcinku szyjnym, co wywołało bóle głowy w okolicy potylicy z promieniowaniem do czoła, zawroty głowy, nudności, wystąpiły dwukrotne zasnęnięcia. Powódka do chwili obecnej odczuwa skutki zdarzenia, co objawia się min. bólami ręki i jej drętwieniem. Na zgłoszone żądanie składa się kwota 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane cierpienia fizyczne i psychiczne, stres, niedogodności i utrudnienia w funkcjonowaniu. Na skutek przedmiotowego zdarzenia powódka poniosła ponadto koszty związane z leczeniem, koszty dojazdów na zabiegi i badania oraz koszty zakupu leków w łącznej wysokości 2.423,14 zł. Żądanie zapłaty 12.000 zł wynika z faktu utraconych korzyści z tytułu wynagrodzenia. Powódka argumentowała, że zawarła przedwstępną umowę o pracę, zaś

wskutek zdarzenia nie była w stanie świadczyć pracy przyjmując okres 6 miesięcy. (...)S.A. po wezwaniu go do zapłaty spornej kwoty, odmówiło zapłaty odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany, nie kwestionując swojej legitymacji procesowej zarzucił, że wskutek wypadku powódka nie doznała obrażeń skutkujących uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia. Pozwany powołał się na badania powódki: RTG, TK głowy i MRI kręgosłupa wskazując na samoistne, a nie powypadkowe pochodzenie zmian chorobowych kręgosłupa szyjnego powódki. Pozwany nie uznał także kosztów leczenia, argumentując, że brak jest dowodów na okoliczność, że wydatki te były konieczne i uzasadnione. Pozwany zaprzeczył także żądaniu zapłaty kwoty za utracony zarobek stojąc na stanowisku, że powódka nie udowodniła, aby pozostawała w okresie od kwietnia do września 2015 r. niezdolna do pracy z przyczyn będących następstwem wypadku. Powódka nie udowodniła także, że gdyby nie zdarzenie z dnia 08.03.2015 r. w istocie podjęłaby zatrudnienie. Pozwany podniósł, że załączona do pozwu umowa przedwstępna jako dokument prywatny może być dowodem na okoliczność z art. 245 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8.03.2015 r. powódka jako pasażerka uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w czeskim towarzystwie ubezpieczeń (...)Pojazd, którym przemieszczała się powódka został uderzony z tyłu samochodu. Powódka nie straciła przytomności.

Dowód: akta szkody 0180344.02, pismo (...) S.A. z dnia 30.03.2015 r. k.9,

Początkowo, po wypadku J. J.nie odczuwała żadnych dolegliwości, noc przespała. Silne bóle głowy w okolicy wierzchołkowo potylicznej zaczęła odczuwać dopiero dnia następnego, dlatego 09.03.2015 r. zgłosiła się do SP ZOZ w K.. W szpitalu, po przeprowadzeniu badania RTG kręgosłupa stwierdzono skrzywienie i naderwanie odcinak szyjnego kręgosłupa V43.6. Powódka poddana została także konsultacji ortopedycznej. W trakcie badania głowa była bez zewnętrznych śladów urazu, opukowo niebolesna, źrenice powódki były równe, okrągłe, prawidłowo reagujące na światło, oczopląsu nie stwierdzono, objaw szczytowy był ujemny, napięcie mięśni przykręgosłupowych prawidłowe, objaw R.ujemny, klatka piersiowa niebolesna, kończyny w osi, niebolesne przy ruchach, rtg kręgosłupa bez zmian urazowych. Powódka w tym samym dniu wypisana została ze szpitala z zaleceniem noszenia kołnierza S., oszczędzającego trybu życia oraz kontroli w poradni ortopedycznej. W początkowym okresie po zdarzeniu powódka nosiła kołnierz ortopedyczny, prowadziła oszczędzający tryb życia, nie brała na ręce córek, które miały wówczas 6 i 4 lata. Powódka z powodu utrzymujących się bólów ręki poddała się badaniu lekarskiego w poradni neurologicznej, a także odbyła w miesiącu marcu i kwietniu 2015 r. cykl zabiegów rehabilitacyjnych obejmujących pole magnetyczne, laseroterapię oraz ultradźwięki, tens, elektrostymulację i galwanizację. Koszt zabiegów w prywatnym gabinecie rehabilitacyjnym wyniósł 3 x 240,00 zł i 350 zł. Powódka za usługi medyczne zapłaciła 2 x po 100 zł. Koszt zakupu leków przeciwbólowych wyniósł łącznie 106,32 zł. Z powodu utrzymujących się bólów i zawrotów głowy powódka poddała się ponadto badaniu TK głowy, co stanowiło koszt 340, zł, a także wykonała badania w laboratorium, których cena to 7,00 zł. Powódka mieszka w miejscowości R., na niektóre zabiegi rehabilitacyjne i pozostałe badania dojeżdżała do R., O.i K..

Dowód: zeznania świadka K. J.k.72'-73, zeznania świadka D. J.k. 73, zeznania J. J.w charakterze powódki k. 105-105', karta informacyjna leczenia k.10, faktury VAT nr (...)k.22, nr (...)k 23, nr (...)k.24, nr (...)k.31, nr (...)k.30, NR (...)k.29, nr (...)k.28, 4/(...)k.27, nr (...)k.26, nr (...), nr (...)k.32

Powódka wskutek wypadku nie doznała ani trwałego, ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w aspekcie neurologicznym. U powódki obecnie występują zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego z początkowymi objawami dyskopatii CV-CVI, CVI-CVII. Objawy dyskopatii z wyrównaniem lordozy szyjnej istniały już przed wypadkiem, który był tylko czynnikiem je ujawniającym. Powódka do chwili obecnej odczuwa okresowo dyskomfort polegający na drętwieniu kończyny górnej prawej i osłabienie siły tej kończyny. Zgłaszane objawy pod postacią

parestezji w zakresie kończyny górnej prawej są wynikiem zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa szyjnego niezależnych od przebytego urazu wskutek wypadku.

Dowód: skierowanie za zabiegi fizykoterapeutyczne z dnia 01.04.2016 r. k. 71, opinia sądowo – lekarka biegłego neurologa K. H. k.79-82

Powódka dnia 27.02.2015 r. zawarła z (...) serwis (...)w R.przedwstępną umowę o pracę.

Dowód: przedwstępna umowa o pracę k .35

Pismem z dnia 17.06.2015 r. powódka bezskutecznie wezwała (...)S.A. w W.o zapłatę odszkodowania na mieniu, wypłaty zadośćuczynienia oraz przyjęcia odpowiedzialności na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 8.03.2015 r.

Dowód: pisma z dnia 09.07.2015 r. k. 39, 40, 41

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zgłoszone przez powódkę zasługuje w części na uwzględnienie, a to w zakresie roszczenia o zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia za doznane krzywdy i ból, a ponadto w zakresie odszkodowania za koszty leczenia. Podstawą prawną żądania jest treść przepisu art. 444 i 445 k.c.

W przedmiotowej sprawie pozwany nie kwestionował faktu legitymacji biernej jak też doznanego uszkodzenia ciała przez J. J., stojąc jednak na stanowisku, że uraz jakiego doznała powódka nie wywołał skutku w postaci uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Celem ustalenia konsekwencji wypadku z dnia 08.03.2015 r. na stan zdrowia powódki, na wniosek stron, sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza neurologa. W ocenie sądu, sporządzona opinia w sposób spójny i wyczerpujący odpowiada na wątpliwości organu orzekającego. Żadna ze stron nie podniosła zastrzeżeń co do jej zasadniczej treści. W ocenie sądu opinia została sporządzona rzetelnie, poprzedzona analizą dokumentacji lekarskiej, badaniem J. J..

Odnosząc się do żądania z tytułu zadośćuczynienia stwierdzić należy, że podstawą żądania z art. 445 jest doznana krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi pokrzywdzonego. Fakt ustalenia przez Sąd powstania u poszkodowanego krzywdy wywołanej wypadkiem przesądza o uprawnieniu do zadośćuczynienia bez względu na skutki tego zdarzenia. Ustalenie faktu wystąpienia krzywdy Sąd dokonuje w oparciu o art. 415 kc w zw. z art. 361kc, albowiem przepis art. 445 kc nie rozstrzyga samodzielnie o przesłankach odpowiedzialności, od których zależy podniesienie roszczeń z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego. W tym zakresie konieczne jest odwołanie się do ogólnych podstaw odpowiedzialności deliktowej, przy której dla oceny krzywdy stanowiącej podstawę zasądzenia zadośćuczynienia znajdują zastosowanie konstrukcje adekwatnego związku przyczynowego. Charakter skutków może mieć jednak znaczenie dla oceny wysokości zadośćuczynienia. Należy podkreślić, że orzekanie o wysokości zadośćuczynienia, z zachowaniem postulatu „odpowiedniości” wyrażonego wprost w przepisie art. 445 § 1 k.c., należy do swobodnego uznania sądu. Atrybut swobody orzekania o wysokości zadośćuczynienia wynika z faktu, iż nie istnieją żadne zobiektywizowane, ustawowo określone kryteria pozwalające sądowi na rozstrzygnięcie o zadośćuczynieniu we wprost określonych przedziałach pieniężnych. Zakres zadośćuczynienia, o którym mowa w art. 445 § 1 k.c., winien być odpowiedni przede wszystkim do rozmiaru doznanej krzywdy, a nadto realizować jego zasadniczą kompensacyjną funkcję. Mając natomiast na uwadze rolę zadośćuczynienia, należy wziąć pod uwagę to, aby stanowiło ono odczuwalną wartość ekonomiczną, a jednocześnie nie było nadmierne. (por. wyrok z uzasadnieniem Sądu Okręgowego w Sieradzu z 2014-01-15 sygn. I Ca 476/13 -). Ustalenie wysokości zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę zależy więc w szczególności od oceny całokształtu okoliczności, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości czy nieodwracalnego charakteru, przy uwzględnieniu indywidualnych okoliczności danego przypadku. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych Sąd uwzględnia przede wszystkim zobiektywizowane kryteria oceny. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż odmowa zasądzenia zadośćuczynienia powinna być zatem oparta na obiektywnych podstawach,

co oznacza, że muszą wystąpić obiektywnie weryfikowalne przesłanki wskazujące na brak krzywdy w danym wypadku lub jej znikomość.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, że J. J. w wyniku wypadku doznała urazu ciała, z którym to urazem wiązały się dla niej negatywne skutki zdrowotne. Na podstawie zgromadzonych akt sprawy Sąd w sposób niewątpliwy ustalił, że skutkiem zdarzenia było wykręcenie odcinka szyjnego. W okolicznościach przedmiotowej sprawy Sąd doszedł do wniosku, że rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych powódki uzasadnia wypłatę zadośćuczynienia w wysokości 8.000 zł. Powyższa suma stanowi w okolicznościach sprawy rekompensatę za doznaną krzywdę i cierpienie, spełniając funkcję kompensacyjną, a żądanie kwoty wyższej jest nadmierne w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych.

U podstaw takiego rozstrzygnięcia było ustalenie, że w wyniku zdarzenia powódka co prawda doznała urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego, przy czym nie wywołały one jakichkolwiek dalszych negatywnych skutków zdrowotnych na płaszczyźnie neurologicznej. Biegły lekarz specjalizacji neurologicznej orzekł, że powódka nie doznała żadnego uszczerbku na zdrowiu. Innymi słowy nie występuje jakikolwiek trwały procentowy uszczerbek (jest on zerowy). Niemniej jednak stwierdzić należy, że wypadek był zdarzeniem, który uaktywnił występujące u powódki już przed zdarzeniem zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego. Biorąc ten fakt pod uwagę, jak również to, że powódka jest osobą młodą Sąd uznał, że nie przyznanie dotychczas powódce odszkodowania tytułem zadośćuczynienia nie odpowiada istocie powołanej normy prawa. Nie można bowiem wykluczyć, że zmiany zwyrodnieniowe ujawniłyby się dopiero kilka lat po zdarzeniu, natomiast od zdarzenia do chwili obecnej powódka odczuwa ból i drętwienie ręki. Powódka zmuszona była uczestniczyć w zabiegach rehabilitacyjnych, bezpośrednio po zdarzeniu musiała ograniczyć opiekę nad małoletnimi dziećmi, nosiła kołnierz ortopedyczny, miała trudności z wykonywaniem podstawowych czynności takich jak obieranie warzyw. Niemniej jednak wskazać należy, że żądana kwota 30.000 zł byłaby rażąco wygórowana. Powódka wskutek wypadku nie odniosła trwałych bądź długotrwałych uszkodzeń neurologicznych. Powódka do szpitala stawiała się w dniu następnym od zdarzenia, przysłała na badanie samodzielnie i była przytomna – co potwierdza wywiad lekarski przeprowadzony z powódką przez lekarza ortopedę w dniu badania w szpitalu, i mimo upływu czasu od zdarzenia nie doszło do pogorszenia jej stanu zdrowia. Przy ocenie stopnia krzywdy nie można było także tracić z pola widzenia faktu, iż powódka w szpitalu spędziła jedynie kilak godzin. J. J. powróciła już do aktywności życiowej, konieczność rehabilitacji wynika ze zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa i nie pozostaje w związku przyczynowo skutkowym ze zdarzeniem. Z tych też przyczyn brak jest także podstaw do uwzględnienia żądania w zakresie ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela na przyszłość za skutki zdarzenia, gdyż ujawnione schorzenie nie ma swojego źródła w wypadku z dnia 08.03.2015 r.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że fakt, iż powódka doznała urazów wskutek wypadku nie przesądza jeszcze o tym, że należy jej przyznać zadośćuczynienie w żądanej wysokości. Niemniej jednak powódka jest osobą młodą, matką małoletnich dwóch córek, pomimo zastosowanej terapii do chwili obecnej odczuwa ból ręki. Fakt ten dla powódki stanowi dodatkową uciążliwość, jako że prowadzi dom, co wymaga od niej pełnej sprawności fizycznej. Powódka ponadto przyjmowała leki przeciwbólowe.

Z tych też przyczyn sąd, w zakresie zapłaty zadośćuczynienia ograniczył żądanie do kwoty 8.000 zł tytułem zadośćuczynienia i nie uwzględnił roszczenia w pozostałym zakresie.

Sąd za uzasadnione w całości uznał natomiast roszczenie powódki oparte na art. 444 k.c. zapłaty kwoty 2.198,34 zł. W myśl przepisu odszkodowanie na podst. art. 444 §1 k.c. jako konsekwencja uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia powstała w wyniku zdarzenia, obejmuje wszelkie wypadki uszczerbku majątkowego, których naprawienie jest konieczne i celowe. Do przykładowych wydatków należy zaliczyć koszty leczenia (koszty lekarstw), nabycie koniecznych aparatów, ale także wydatki związane z poniesionymi kosztami zabiegów rehabilitacyjnych czy wymaganej opieki w trakcie niepełnosprawności. Wskazać należy, że szkoda musi posiadać walor realny, przejawiający się w rzeczywistej utracie zdrowia czy zdolności zarobkowania. Z art. 361 §1 i 2 k.c. wynika zasada pełnego wyrównania uszczerbku majątkowego w odniesieniu do wszelkich dóbr, jeżeli pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, które szkodę wywołało. Powódka domagała się zwrotu poniesionych kosztów leczenia w postaci

prywatnych porad medycznych, zakupu lekarstw, poniesionych kosztów zabiegów rehabilitacyjnych oraz dojazdów na badania. Na powyższe okoliczności powódka przedłożyła wymagane dowody – rachunki i faktury. Konieczność poniesienia powyższych kosztów powódka logicznie uzasadniła. Faktem powszechnie znanym jest, że czas oczekiwania na zabiegi w państwowych placówkach jest wydłużony, a wobec odczuwanego bólu niezbędne było podjęcie niezwłocznie rehabilitacji jak też przeprowadzenie innych badań mających np. na celu wykluczenie pozostałych schorzeń. Pozwany zaś przecząc temu nie określił w jakich innych terminach powódka mogła się poddać zabiegom. Poniesione koszty wizyty są więc uzasadnione i pozostają w adekwatnym związku przyczynowo – skutkowym z wypadkiem, podobnie jak poniesione koszty dojazdów na badania, skoro część z nich musiała zostać przeprowadzona poza miejscem zamieszkania powódki. Sąd w tym zakresie oparł się na zestawieniu kosztów przedstawionych przez powoda (k.33-34), które są mniejsze od tych, których zwrotu powódka domagała się w treści pozwu (2.423,14 zł).

Sąd oddalił natomiast zadanie zapłaty utraconych korzyści za utratę możliwości świadczenia pracy jakie J. J. uzyskałaby, gdyby przystąpiła do pracy w umówionym terminie. Powód na powyższą okoliczność przedłożyła dokument w postaci przedwstępnej umowy o pracę, któremu zaprzeczył pozwany twierdząc, że powódka nie wykazała, aby pozostawała w okresie od kwietnia do września 2015 r. niezdolna do pracy z przyczyn będących następstwem wypadku. Powódka nie udowodniła także, że gdyby nie zdarzenie z dnia 08.03.2015 r. w istocie podjęłaby zatrudnienie. Pozwany podniósł, że załączona do pozwu umowa przedwstępna jako dokument prywatny może być dowodem na okoliczność z art. 245 k.p.c. Wskazać w tym miejscu należy, że obowiązek wykazania zasadności twierdzeń co do zasady spoczywał na powódce, skoro ona wywodziła dla siebie korzystne skutki prawne z faktu zawarcia przedmiotowej umowy. W myśl art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktów prawotwórczych, spoczywa na osobie, która wywodzi z nich skutki prawne. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, tzw. onus probandi spoczywa na tym, kto przedstawia określone twierdzenia, a nie na tym, kto im przeczy. W omawianym zakresie, istotną rolę pełnią także przepisy proceduralne, kształtując zasadę tzw. kontradyktoryjności postępowania cywilnego. Art. 3 k.p.c. zobowiązuje strony do dawania wyjaśnień, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiania dowodów. Art. 232 k.p.c. nakłada z kolei na strony obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Ciężar dowodu z reguły spoczywa na powodzie aż do momentu wykazania zasadności podnoszonego roszczenia (udowodnienia faktów będących podstawą żądania). Później, następuje jego przesunięcie na stronę pozwaną. Sąd, wobec spornego stanowiska stron uznał, iż brak było podstaw do przyjęcia, że faktycznie powódka utraciła przedmiotową korzyść w postaci wynagrodzenia. Analizując już treść dokumentu wskazać należy, że został sporządzony z odroczonego terminem przystąpienia do świadczenia pracy. Powódka nie wykazała, że na dzień rozpoczęcia pracy tj. 1 kwietnia 2015 r. była w takim stanie chorobowym wywołanym wypadkiem, który uniemożliwił jej podjęcie zatrudnienia. Podkreślić należy, że powódka miała zostać zatrudniona na stanowisku, który wymagał od niej obsługi administracyjno – biurowo – handlową, a zatem nawet ujawnione schorzenie nie powinno stanowić przeszkody do podjęcia zatrudnienia. Powódka natomiast sama przyznała, że pracodawca był w fazie organizacji stanowiska pracy powódki, nie ma zatem żadnych obiektywnych dowodów pozwalających stwierdzić, że w ustalonym z przyszłym pracodawcą terminie powódka miała i mogła rozpocząć świadczenie pracy. Powódka nie wykazała także, że przyszły pracodawca odmówił dopuszczenia jej do świadczenia pracy z powodu doznanego urazu.

Z przyczyn powyższych sąd powództwo uwzględnił w części.

Odsetki od kwoty uwzględniającej powództwo zasądzone zostały w oparciu o art.481 § 1 k.c. i art. 359 § 1 i § 2 kc w zw. z art. 817 k.c.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu uzasadnia art. 98 k.p.c w zw. z art. 100 k.p.c. W myśl przepisu w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powódka utrzymała się częściowo ze zgłoszonym roszczeniem, strony poniosły analogiczne koszty procesu. W tej sytuacji sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.979,80 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu.